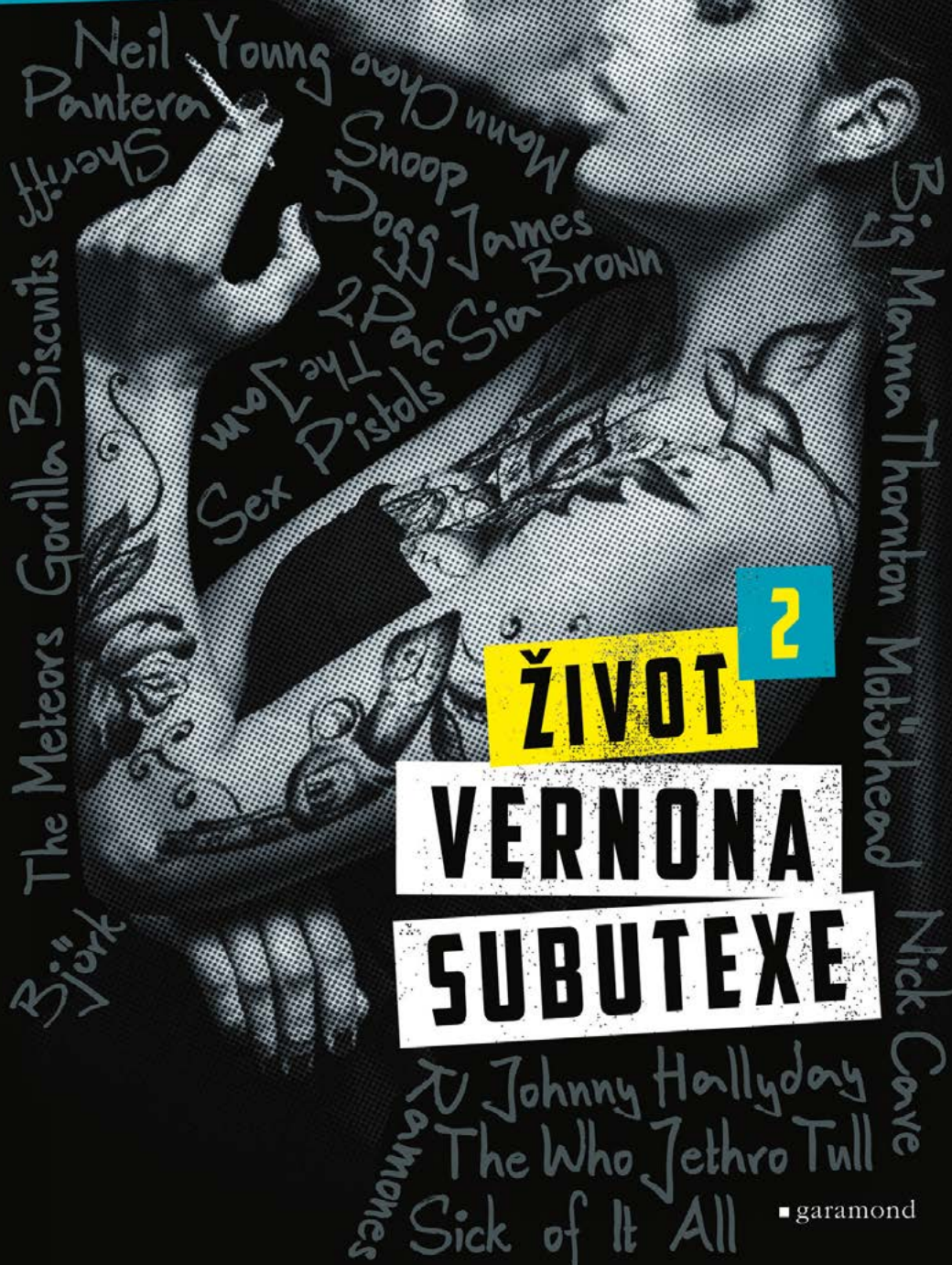

DESPENTES

Neil Young
Pantera
Sheriff
The Meteors
Gorilla Biscuits
Björk
Sex Pistols
2Pac
The Firm
Snoop
Doggystyle
James Brown
Big Mama Thornton
Motorhead
Nick Cave
Johnny Hallyday
The Who
Jethro Tull
Sick of It All
Ramones

ŽIVOT

2

VERNONA

SUBUTEXE

■ garamond

Život Vernona

Subutexe 2

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.garamond.cz
www.albatrosmedia.cz

■ garamond

Virginie Despentes

Život Vernona Subutexe 2 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

VIRGINIE

DESPENTES

PŘELOŽILA PETRA ZIKMUNDOVÁ

2

ŽIVOT

VERNONA

SUBUTEXE

■ garamond

Z francouzštiny přeložila
Petra Zikmundová

Cet ouvrage a bénéficié du soutien du Programme
d'aide à la publication de l'Institut français.

Tato kniha vychází za přispění Programu na podporu
publikační činnosti Francouzského institutu.

Copyright © Virginie Despentes et les Editions Grasset & Fasquelle, 2015
Translation © Petra Zikmundová, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7407-518-6

ISBN e-knihy 978-80-7407-639-8 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7407-640-4 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7407-638-1 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

*„Ring the bells that still can ring
Forget your perfect offering
There is a crack in everything
That’s how the light gets in.“*

Leonard Cohen, *Anthem*

*Fabienne Mandron,
Aurélii Poulain,
Rolandovi a Schultzovi z Parabellum.*

SEZNAM POSTAV VYSTUPUJÍCÍCH V PRVNÍM DÍLU

Vernon Subutex: Hlavní postava knihy. Bývalý prodavač vinylů. Když ho vyhodili z bytu, squattoval u starých známých a na konci prvního dílu se ocitl na ulici.

Alexandre Bleach: Úspěšný indierockový zpěvák. Zemřel na předávkování v hotelovém pokoji. Přítel z mládí, který Vernonovi finančně pomáhal a po propařeně noci mu doma nechal kazety se zpovědí, které nahrál, když Vernon spal. Po tomhle „pokladu“ jde spousta lovců...

Emilie: Bývalá basačka a Vernonova kamarádka. Jako první mu poskytne nocleh, ale nechce ho u sebe déle než jednu noc.

Xavier Fardin: Frustrovaný scenárista. Vernonův dávný kamarád, který ho u sebe nechá přes víkend. Na konci prvního dílu najde Vernona na ulici, kde dostane nakládačku od skupiny mladých fašounů.

Marie-Ange Fardin: Xavierova žena.

Céleste: Potkali se s Vernonem v baru, on měl za to, že ho balí. Byl jí ale jen povědomý, protože ji otec jako malinkou brával do jeho obchodu. Je potetovaná a pracuje v baru Rosa Bonheur v parku Buttes-Chaumont.

Laurent Dopalet: Producent. Pozor: postrach společnosti...

Hyena: Bývalá soukromá detektivka, dnes se specializuje na kybernetický lynch. Laurent Dopalet si ji najal, aby vyslídila zpověď Alexe Bleache.

Anaïs: Asistentka Laurenta Dopaleta.

Sylvie: „Ex“ Alexandra Bleache, Vernon u ní chvíli pobýval a měli spolu krátkou afěrku. Když od ní odcházel, „vypůjčil“ si pár knížek a hodinky. Pátrá po něm na sociálních sítích a touží po pomstě.

Lydia Bazooka: Rocková kritička, fanynka Bleache, chce napsat jeho životopis. Díky tomu se propojí s Vernonem a na pár dní ho ubytuje.

Daniel: Expornohvězda, dnes trans, změnil si jméno a vede obchod s elektronickými cigaretami. Blízký přítel Pamelý Kant.

Pamela Kant: Expornohvězda. Šampionka v online Tetrisu.

Kiko: Burzovní makléř na koks. Nechal u sebe Vernona pár dní přespát, ale pak ho vypakoval.

Gaëlle: Kamarádka Kika, Marcii, Vernona a Hyeny. Na její žádost k sobě na pár dní pozvala Vernona (ke Kikovi, u kterého bydlí).

Marcia (původně Leo): Překrásná trans Brazilka, kadeřnice hvězd. Bydlí u Kika.

Vodka Satana (původně Faïza): Expornohvězda. Matka Aïchy. Exmilénka Bleache. Exkolegyně Daniela a Pamelý.

Sélim: Faizin bývalý manžel. Progresivní a nevěřící akademik. Faiza/Vodka Satana zemřela na předávkování, dceru vychovává sám.

Aïcha: Dcera Faïzy/Vodky Satany a Sélima. Mladá zbožná muslimka. Kamarádka Hyeny, kterou Sélim požádal, aby mu pomohla porozumět jeho dceři.

Patrice: Vernonův dávný přítel, bývalý partner Cécile. Pachatel domácího násilí. Se světem hudby zpřetrhal všechny vazby. Jako poslední u sebe nechával přespat Vernona, od něj odešel na ulici.

Loïc: Kurýr a Noëlův kamarád. Na konci prvního dílu spolu s ostatními zmlátí Xaviera Fardina.

Noël: Pracuje v H&M. Kamarád Loïca. Xavierovi uštědřil ránu do hlavy, po níž byl v kómatu převezen do nemocnice.

Laurent: Bezdomovec. Poskytl Vernonovi rady a kontakty do jeho nového zvláckého života. Potlouká se v okolí parku Buttes-Chaumont.

Olga: Bezdomovkyně, velká Ruska nezkrotné povahy. Nadává fašounům, kteří rozdávají deky bezdomovcům. Ulice jsou jejím královstvím.

Vernon počká, až se setmí a všechna okolní okna potemní, pak přeleze plot a projde na konec komunitní zahrady. Škubne mu v palci levé ruky, už si nevzpomíná, jak k té malé oděrci přišel, ale místo aby se hojila, natéká, a on žasne, jaké mu jedno neškodné zranění může působit utrpení. Po úzké cestě podél vinice přejde svažité terén. Dává si pozor, aby nic nepoškodil. Nechce dělat hluk ani zanechat viditelné stopy. Dojde ke kohoutku a nenasytně pije. Pak se předkloní a opláchne si zátylek. Pořádně si protře obličej a uleví zraněnému prstu tím, že ho dlouho podrží pod ledovým proudem. Včera využil příznivějšího počasí a umyl se důkladněji, jenže jeho oblečení tak zapáchalo, že když si ho vzal znovu na sebe, připadal si ještě špinavěji než předtím.

Napřímí se a protáhne. Tělo ho tíží. Pomyslí na opravdovou postel. Na teplou koupel. Ale nic ho nermoutí. Je mu to jedno. Pociťuje jen naprostou prázdnotu, která by ho měla děsit, to si uvědomuje, neměl by se teď cítit dobře, přesto vnímá jen prázdný a tichý klid. Bylo mu skutečně zle. Horečka ustoupila a posledních pár dní už má zase dost sil, aby se udržel na nohou. Mysl má oslabenou. Říká si, že to zase přijde, ta úzkost, určitě se to co nevidět vrátí. Prozatím se ho ale nic netýká. Je mimo, jako tahle podivná čtvrť, kde ztroskotal. Vrcholek Bergeyre sestává z několika

ulic tvořících plošinu, ke které se vyjde po schodech, na auto tu člověk narazí zřídka, nejsou tu semaforey ani obchody. Jen kočky, spousta koček. Vernon pozoruje baziliku Sacré-Cœur na protějším kopci, která jako by se vznášela nad Paříží. Úplněk město zaplazuje přízračným svitem.

Blouzní. Má výpadky. Ani mu to nevadí. Někdy se zkouší přivést k rozumu: nemůže tu zůstat navždycky, letošní léto je chladné, zase ho něco skolí, nemůže to nechat jen tak plynout, musí zpátky dolů do města, sehnat si čisté oblečení, něco dělat... Ať se snaží sebevíc, nedaří se mu uvažovat racionálně: přeskakuje mu. Slyší zvuk mraků, vzduch mu přijde na dotyk hebký než jemná tkanina, cítí vůni noci, město k němu promlouvá a on luští stále hlasitější šepot, který ho obklopuje, balí se do něj a plachtí. Neví, jak dlouho ho tohle sladké bláznovství pokaždé unáší. Nevzdoruje. Jeho mozek, otřesený událostmi uplynulých týdnů, se nejspíš rozhodl napodobit nájezd narkotik, která požil za svého předchozího života. Pak pokaždé přijde jemné přepnutí, pozvolné probuzení: začne mu to normálně myslet.

V předklonu znovu pije z kohoutku, dlouhé loky mu drásají průdušnici. Po nemoci má hrdlo celé rozbolavělé. Myslel si, že na té lavičce chcípne. To málo, co ještě pocituje silně, je fyzického charakteru: příšerné pálení v zádech, pulzující poraněnou ruku, zanícené puchýře na kotnících, obtížné polykání... Vzadu v zahradě si utrhne jablko, je kyselé, ale potřebuje cukr. S námahou přeleze plot dělící park od pozemku, kde přespává. Chytí se pletiva, vyšvihne se nahoru a na druhé straně si málem rozbije držku. Skončí vleče na zemi. Chtěl by se litovat, nebo vyděsit. Něco. Jenže ono nic. Jen tenhle absurdní klid.

Přejde přes dvorek k opuštěnému domu, kde se usídlil. V přízemí místo zamýšlené terasy s překrásným výhledem na hlavní město zůstala jen betonová plocha a v jejím nejskrytějším koutě

je člověk chráněný před větrem a deštěm. Prostor dělí do čtverců zrezivělé podpěrné sloupy. Vernon se nedávno bavil s chlápkem odnaproti ze stavby a ten mu řekl, že dům je takhle rozestavěný už roky. Předtím to vypadalo, že se základy sesunou, v nosných zdech se tvořily trhliny, a tak se vlastník pustil do důkladné rekonstrukce. Jenže umřel při dopravní nehodě. Dědici se nepohodli. Navzájem se cupují prostřednictvím notářů. Dům opatřili visacím zámkem a nechali opuštěný. Vernon tu spí už několik nocí, nedokázal by říct, jestli je to týden, nebo měsíc – má zmatený pojem o čase, stejně jako o všem ostatním. Tahle zašívárna se mu líbí. Za úsvitu otevře oči, bez hnutí ohromeně zírá na rozlehlou krajinu. Obnažená Paříž působí z takové výšky přívětivě. Ve chvíli, kdy ho začne moc zábst, se schoulí do kouta a přitáhne si kolena k sobě. Přikrývkou nemá. Může se spolehnout jen na vlastní teplo. Někdy se mu na břicho přijde stočit jednoooká zrzavá kočka.

První noci na vrcholku Bergeyre spal Vernon na lavičce, na které se složil, když sem došel. Celé dny bez ustání přšelo. Nikdo ho neotravoval. Vernon celý hořel a měl halucinace, podnikl nesku-tečnou cestu, strašlivě blouznil. Postupně pak přicházel k sobě, a když se vzpamatoval, hned se mu po té pohodlné bavlne toho deliria zastesklo. První slunečný den ho na té lavičce objevil nějaký starý ochlasta, napřed ho zasypal nadávkami, ale když viděl, že Vernon nemá dost sil, aby mu odpověděl, začal si o něj dělat starosti, a nakonec si ho i oblíbil. Přinesl mu pomeranče a krabičku Paralelu. Charles je hřmotný a potrhlý. Rád remcá a vzpomíná na svůj rodný Sever, kde jeho otec pracoval jako železničář. Často se rozřetá, až se plácá do stehů, a tyhle výbuchy smíchu se zvrhávají v hlenovitý kašel, při kterém se vždycky málem udusí. Vernon je na „jeho“ lavičce. Po zběžném vyhodnocení podle kritérií jasných jen jemu se stařec rozhodl, že z nich budou kamarádi. Stará se o něj. Přichází se ujistit, že je všechno v pořádku. Varoval ho: „Teď tu

nespi, když je hezky,“ a ukázal na barák pár metrů od nich. „Nák se tam dostaň a vzádu se schovej. Každý den se na pár hodin vytrat, jinak tě městský služby vyženou, ani se nenaděješ. Musíš si ještě trochu odpočnout, ty muj kluku...“

Vernon na jeho varování nedal, ale hned druhé slunečné ráno mu docvaklo, že mu radil dobře. Uklízeči čistili chodníky hadicí. Neslyšel je přijíždět. Jeden z nich mu tryskou namířil do obličeje. Vernon vyskočil a zaměstnanec mu spláchl kartony, kterými se chránil před zimou. Byl to mladý černoš s jemnými rysy, civěl na něj nenávisným pohledem. „Vypadni vocaď. Lidi nemaj po ránu chuť koukat na tu tvoji nechutnou netáhlovskou držku, jen co votevrou vokna. Padej.“ A Vernon z toho tónu vyčetl, že je v jeho zájmu okamžitě se podřídít: moc nechybělo a došlo na kopance. Zavrával, končetiny měl ztuhlé, jak tak dlouho ležel. Potloukal se po okolních ulicích. Poslouchal, kudy jede úklidový vůz, a snažil se od něj držet dál. Nespravedlnost té situace ho vůbec netrápila. Ten den mu začalo docházet, že s ním něco není úplně v pořádku. Přemýšlel, kde to vlastně zakotvil. Chvilí mu trvalo, než si uvědomil, proč mu to tady připadá tak zvláštní: nenarazil tu na jediné auto, dokonce ani žádné nezaslechl. Kolem sebe viděl jen samé nízké, staromódní domky se zahrádkami. Kdyby z lavičky, kterou právě opustil, nebyl výhled přímo na Sacré-Cœur, byl by si myslel, že v záchvatu horečky sedl na vlak a odjel na venkov. Nebo do osmdesátek...

V toulkách už neměl sílu pokračovat, takže jakmile vůz odjel, vrátil se, odkud vyrazil. Dlaní si třel tvář, překvapilo ho, kolik na ní nahmatal vousů. Celé tělo měl umrtvené zimou, měl žízeň a zapáchal močí. Jasně si vybavoval, co se v posledních dnech odehrálo. Kamaráda, který po pouliční bitce zůstal ležet na chodníku, nechal v nemocnici, ani neuvažoval, jestli se probere. V dešti bloudil městem a ocitl se tady, nachcípáný jako ďas a šťastnej jako

blázen. Ale čekal marně, pořád nepociťoval to odporné uštknutí úzkosti. Možná by ho nakopla k nějaké reakci. Cítil jen svoje bo-lavé tělo a vlastní pach, který mu popravdě řečeno dělal příjem-nou společnost. Běžné emoce ho opustily. Dal se do pozorování nebe a tím trávil celé dny. Charles se vrátil chvilku před setměním a zase si k němu přisedl:

„Rád vidím, že ses probral z tý své letargie, vole. Už bylo načase!“

Objasnil mu, že jsou na severu Paříže, nedaleko parku Buttes-Chaumont. Nabídl mu pivo a podal půlku rozmašírované, po-vadlé bagety, kterou s sebou v tašce musel tahat už notnou chví-li, a Vernon se na ni hladově vrhl. „Zpomal, kurva, nebo ti bude blbě. Budeš tu ještě zejtra? Přines bych ti šunku, musíš se nák zmá-tořit.“ Dědek nebyl bezdřák, ruce měl v pořádku, boty nové. Ale jako ze škatulky zrovna taky nebyl. Zdálo se, že často chlastá s chlápky, co páchnou močí. Chvíli tam takhle seděli a moc toho nenamluvili.

Od té doby je Vernon jak na obláčku. Jakási neviditelná ruka otočila knoflíky na jeho mixážním pultu: všechno se přee-kvalizovalo. Nedokáže od té lavičky odejít. Když ho nikdo násilím nevy-hání, vrcholek Bergeyre se nad vším vznáší jako malý ostrůvek. Cítí se tu dobře.

Vyráží na krátké procházky, aby si protáhl nohy a nezabíral la-vičku celý den. Občas si sedne na schody ohraničující jeho terito-rium, zdrží se někde na ulici, ale vždycky se vrátí, odkud vyšel. Ke své lavičce naproti komunitní zahradě, s ničím nerušeným výhle-dem na pařížské střechy. Začíná se tu rozkoukávat.

Dělníci ze stavby hned vedle v ulici Remy-de-Gourmont si ho napřed nevšíмали. Pak si jejich šéf vyšel zakouřit a zavolat. Zamířil k lavičce a Vernon mu uvolnil místo, chystal se někam vytratit, když vtom na něj týpek houknul – už po tobě pokukuju dva dny... Ne-měls obchod s deskama? Vernon zaváhal – tak na vteřinu se mu

zachtělo odpovědět ne a jít si po svých. Jeho dávná identita už ho nezajímala. Sklouzla mu ze zad jako těžký, starý kabát, který akorát zabírá místo. To, kým desítky let býval, se týkalo někoho jiného, jeho ne. Ale týpek ho předběhl – ty si na mě nevzpomínáš? Učil jsem se na pekaře, makal jsem vedle... chodil jsem k tobě dost často. Jeho obličej Vernonovi nic neříkal. Rozhodil rukama – mně už ta hlava moc neslouží, a chlapík se rozesmál – jasný, chápu, život se s tebou nemazlil... Od té doby si denně o pauze přichází na pár minut pokecat. Když člověk žije na ulici, po třech dnech se z každého rituálu stane odvěký zvyk. Stéphane nosí bermudy a obří sportovní kecky, je kudrnatý a cigára si balí. Rád vykládá, co zažil na různých festácích, mluví o svých dětech a dopodrobna rozebírá trable, co má s chlapama ze stavby. Nikdy nezabrousí na to, že Vernon spí na ulici. Těžko říct, jestli je to nebývalý slušňák, nebo nebetyčný ignorant. Nabízí mu, aby si od něj vzal tabák, někdy mu nechá chipsy nebo zbytek coly... A dovoluje mu přes den chodit na záchod na staveništi. To pro Vernona úplně mění situaci, už si v zahradě domu, kde spí, holýma rukama vyhloubil v zemi dvě díry a pak je zasypal tak, že to nesmrdělo, ani když bylo hezky... jenže ve střednědobém horizontu by ho to provařilo. Obyvatelé čtvrti by si na ten puch nakonec začali stěžovat.

Poslední tři dny za ním na tajňačku chodí Jeanine. Krmí i několik toulavých koček. Vernonovi nosí jídlo v plastových krabičkách. Dělá to potají, místní už jí vyčítají, že bezdomovce povzbuzuje, aby tu zůstávali. Vernon není první. Vyprávěla mu: na začátku to všem přišlo milé, přáli si pomáhat bližnímu, ale působilo to moc problémů: stříkance zvratků, rádio puštěné celou noc naplno, ukecaný blázen, co se bez skrupulí snaží vloudit k lidem na pokec, další na psychotropních látkách, který mluví sám se sebou a děsí děti... Sousedstvo nemělo na vybranou: se soucitěm bylo třeba brzdit. Jeanine se s ním zatvrzele dělí o večeři. Je to

drobounká, shrbená stařenka, pečlivě upravená, obočí namalovaná věčně křivým tahem tužky, rtěnku má naopak vždy nanesenou perfektně a bílé vlasy jí bezchybnými kadeřemi rámuji napudrovaný obličej. „Já si dávám natáčky každé ráno, přestanu s tím, až když mě dají do hrobu.“ Nosí veselé barvy a mrzí ji, že je tak ošklivé léto, protože si na sebe nemůže vzít své nejhezčí šaty, „a nevím, jestli tu příští rok ještě budu, abych je unosila“. Vernonovi říká, že je „zlatíčko, to se vidí hned, v mém věku na to má člověk nos, vy jste úplně zlatíčko, a máte takové uhrančivé oči“. To samé říká kočkám, které krmí. Plní mu lahve vodou a nosí mu rýži, do které rozpouští štědré dávky másla. Nijak to nekomentuje, ale Vernon ji podezírá, že v jejích představách to, co zabírá na kočičí srst, musí být automaticky dobré i pro člověka. Včera mu do alobalu zabalila pár čtverečků čokolády. Překvapilo ho, jak si na ní pochutnal. Na chvíličku se mu z toho málem protočily panenky. Už zapomněl, jaké to je, vložit si do úst něco, co mu chutná.

Jako každý večer před šestou Charles odchází ze sázkové kanceláře PMU v ulici des Pyrénées a jde po třídě Simon-Bolivar až k sámošce naproti vstupu do parku. Hoch za kasou se jen tak neusměje. Sotva odlepí zrak od obrazovky, kde sleduje, jestli mu něco kápne z kriketových zápasů.

Stařec se všourá do parku Buttes-Chaumont. Není kam spěchat. Rodiče beze slova čekají před loutkovým divadýlkem Le Guignol. Jejich potomstvo vevnitř vříská „pozor, za tebou!“. Charlesova vyvolená lavička stojí nalevo, nedaleko veřejných záchodků. Nazeleno nabarvené dřevo otře dlaní, nějaký holomci tu po sobě vždycky nechají tlustou vrstvu bahna, protože dělají kliky s nohama na sedátku. Zapalovačem si otevře prvního lahváče. Před ním kolem sebe krouží dvě kočky, co chvíli neklidně zamňoukají, nemůžou se rozhodnout, jestli se naplno pustit do rvačky.

Charles měl tenhle park vždycky rád. K večeru si sem chodí dát pivo po tom, co se celé odpoledne schovává před mdlým denním světlem v zadním koutě svojí hospody. Zásadním problémem Buttes-Chaumont je ale kopcovitost: jednou tu zařve, až se bude škrábat do nějakého svahu.

Přisedne si k němu Laurent. Ví, kdy ho má čekat. Vždycky dostane pivo. Donekonečna omílá stejných pět nebo šest historek

a prokládá je dutým smíchem. Když člověk poněkoliakáté slyší o té samé bitce, nejradši by mu řekl, ať otočí kazetu. Ale Charles na své známé nemá moc vysoké nároky. Člověk nemůže být zároveň násoska a vybíravej na společnost. Laurent patří k jeho dennímu programu. Samo sebou by tu radši po večerech popíjel s macatou Olgou. Pro bláznivky měl vždycky slabost. Klidně by si nechal líbit nášup nepříjemností, jen kdyby mohl Olze nějakého letního večera nadbíhat. Když ji viděl prvně, měla na sobě světle zelené kecky, on si z ní utahoval, že vypadá jak Ronald McDonald, a ona ho rovnou profackovala. Charles ji musel na oplátku zpráskat. Nejradši by mu každou ránu vrátila, jenže Olga je holt citlivka. Její rány jsou jako hubičky. Vidět, jak urputně bojuje, starého dojalo, akorát se mu tím zalíbila. Ještě je na něj za to první setkání pořád našťavaná. On je má rád bláznivý a škaredý, jakkoliv vždycky tvrdil opak. Když mu kámoši vykládají o nějaký ženský, co nehysterčí, jako by to byl ten nejvzácnější poklad, tak přisvědčuje a sám kolikrát prohlašoval, že sní o hezounký prdelce, co nedělá tlaky a nikdy nehází nádobím, ale takový zhovadilosti si chlapi jako on prostě jen namlouvají: i když měl příležitost nabrnknout si nějakou přijatelnou ženskou, zůstal se svojí Véro, a vždycky, když je nevěrnejší, tak s nějakou ošklivkou. Přírodě neporučíš. Slušný ženský ho nuděj.

Cesty v parku jsou rozbahněné. Pršelo celé hodiny. V hospodách, v předpovědích, nikde se nemluví o ničem jiném, než jak tohle jaro stálo za houby. Lidi se pomalu vracejí z procházky. Kolem nich samí běžci, jako by číhali v houštích, než se budou moct vynořit a ztrápeně lapat po dechu. Některé z nich by člověk nejradši ve jménu zdravého rozumu na místě zastavil, aby se do toho nenutili, viditelně hazardují s vlastním zdravím. Laurent si znechuceně hledí na boty:

„Nenosíš náhodou čtyřicítky?“

„Mám čtyřiačtyřicítku. Proč tě to zajímá?“

„Vždycky máš takový pěkný škrpály. Taky bych nějaký potřeboval... Tyhle se mi vůbec nelíběj.“

„Tohleto jsou pracovní boty. Ty nejsou pohodlný.“

„Táhnul jsem se pro ně až do hrabáku Secours populaire... nic tam neměli. Je krize, lidi si všechno nechávají.“

„To máš blbý, no.“

„Zejtra se jdu podívat do ulice Ramponeau, snad tam budou mít ňáký v mý velikosti, tyhlety mě dřou do paty, akorát si urvu puchejře.“

U vedlejší lavičky nějaký černý obr ve stříbřité teplákovce šikanuje neduživého bělocha v šortkách, který se lopotí pod jeho rozkazy. Trenér mohutným hlasem hřímá „nezastavuj, nezastavuj a teď švihadlo, žádná pauza, pojď, nezastavuj!“ a hubeňour hopsá na místě s uštvaným pohledem upřeným do prázdna, dodělává. Laurent se jimi moc dlouho nezabývá, zaujala ho tlustá bečka, která si to v modré kombinéze šine cestičkami jako podnapilý kosmonaut. Charles Laurentovi podá další pivo a řekne:

„Kdyby bylo po mým, sportovce bych v parku zakázal. Kazej nám atmosféru.“

„To bys nás připravil o všechny ty hezounký kočičky, co běhají skoro nahatý. Vem si třeba tuhle, jak běží k nám, no nebyla by škoda zakazovat jí takhle nás tu oblažovat?“

Problém s chlapama jako Laurent, a že těch je celej regiment, tkví v tom, že jsou naprosto předvídatelný. Vyvoněná blondatá studentka, co se řítí ze svahu drobnými krůčky, není vůbec nic extra. Ta i když běží, tak to smrdí mejdlem. Ne že by Charles choutky ostatních posuzoval podle nějakého morálního sazebníku. Ale chlapi jsou dneska všichni stejní, jako by snad chodili na

nějaké večerní kurzy, kde se učí jeden druhému co nejvíc podobat. Kdyby člověk Laurentovi rozřízl mozek na dvě půlky, aby se podíval, jak funguje, našel by tam přesně ten samý arzenál volovin jako v hlavě toho vystresovaného manažera, co vedle nich posiluje břišáky: polonahý kočičky, cetky od Rolexu a obří barák na pláži. O tom sní každé vůl.

Jeho generace byla jiný kalibr než ta Laurentova. Oni takhle neadorovali buržousty. Ať si dnešní chudásové říkají, co chtějí, všichni by se radši narodili na straně těch silnějších. V Lessines, kde v Belgii vyrůstal, udávaly času rytmus sirény z lomů. Buržousty z města oni pohrdali. S vedoucíma nepili. Tak pravil zákon. V hospodách se mluvilo jenom o politice, třídní nenávisť tu živila pravou proletářskou aristokracií. Šéfem uměli pohrdat. Tohle všechno už je pryč, stejně jako láska k dobře odvedené práci. Dneska už nikdo nemá dělnický svědomí. Ty kluky dneska zajímá jediné to, jak se co nejvíc podobat šéfovi. Kdyby si chlap jako Laurent mohl diktovat, netoužil by donutit zazobance, aby se dělili, chtěl by k nim do klubu. Jejich přání jsou jednotvárná: samý zabeďněnec. Dobrý akorát tak jako kanónenfutr.

O kus dál stojí na cestě u květinového záhonu čtyři hlídači s cigárem a s nimi jeden muž v šedém obleku. Zavalitý a usměvavý Asiat, chodí sem často a vždycky má na hlavě klobouk Stetson, pozpátku šlape po trávníku do kopce. Dělá to tu vždycky a nikdy s nikým nemluví. Kolem něj běhá starý šedý pes s krátkýma nohama a dlouhými chlupy. Charles se zeptá kamaráda:

„Nevíš, proč tohle Číňani dělají?“

„Proč lezou do kopce pozpátku? Netuším. Je to jiná kultura.“

„Je fakt, že my tohle většinou neděláme.“

Laurent se začátkem jara usadil na nepoužívaných kolejích, které vedou údolím parku. Nespí jich tam moc a hlídači nad nimi přivírají oči, pokud po nocích nikdo necourá po trávě.

Kolem jejich lavičky bloudí nějaká žena, vypadá, že neví, kudy jít. Na sobě má dlouhý, červený kabát zapnutý vpředu na knoflíky, holčičkovské oblečení, které jenom zdůrazňuje její povadlou tvář. Určitě to bude učitelka. Kdyby trávila hodně času s dospělými, nosila by jiný kabát. Když si jí všimne Laurent, mávne na ni a z dálky ji pozdraví. Paní vypadá překvapeně, pak ho pozná a vydá se směrem k nim:

„Dobrý den! Jak se máte?“

„Libově. Dáte si loka?“ podává jí svého lahváče.

Žena bezděčně o krok ustoupí, jako by měla strach, že jí chce flašku vrazit přímo do chřtánu.

„Ne, ne, ne, děkuju. Hledám kavárnu Rosa Bonheur, nevíte, kterým je to směrem?“

„Mně se ale zdá, že pořád něco hledáte...“

Laurent si hraje na svůdníka. Charlesovi je za něj trapně. Ty blbe, jak by asi takováhle spořádaná a čistotná dámička mohla chtít napít od tebe z flašky nebo bejt zvědavá na to tvoje žvatlání?

„Tam trefíte snadno, jděte furt rovně tady po týhle cestě, tak pět set metrů. Už jste našla toho svýho Subutexe?“

„Ne. Vy už jste ho pak neviděl?“

„Neviděl... ale řekněte mi, kde vás můžu zastihnout, a kdybych něco zaslech, tak vám dám vědět...“

Laurent před ní švitoří jako nějaká recepční. Vypne hrud', rozevře klopky tlustého khaki kabátu a z náprsní kapsy vytáhne starý oranžový zápisník, požádá dámičku o tužku a stříhne po ní bezzubým úsměvem. Na ty jeho pokusy působit civilizovaně se nedá dívat. Dáma v červeném se zatváří lehce rozmrzele a bezděčně si z kořene nosu vytrhne chlup. Laurent žvaní dál, jak má ve zvyku – když ukořistí nového posluchače, jen tak ho nepustí:

„Vernon si zadělal na malér, protože se pověsil na takovou blbou pizdu... Klasickej zelenáč: má všechno na salámu. Kdybych ho byl s Olgou potkal, řek bych mu, ať si na ní dá pozor. Ta napálí každýho. Napřed vypadá v pohodě, akorát že když s ní felíš, skončíš s držkou v blátě... Život na ulici, to neni nic pro holky. Taky se mu snáz můžou vyhnout. Tahle Olga si mohla udělat tři fakany, když na to měla věk, a podmi alíky a to ti povidám, že pro matku samoživitelku se nějaký sociální bydlení vždycky najde. My bezdětný chlapi si můžeme klidně zhebnout... ale rodiny, ty jsou posvátný! Ale to vona ne, vrhnout se jí nechtělo, to bys po ní chtěl moc... neskutečná pizda, tahleta Olga. Musí dělat všechno jako chlap... akorát že když de vo rány, ty vona vždycky přitahuje, ale nikdy nesklízí, a pak se eště diví, že je dycky schytá ten ubožák vedle ní...“

„Kdybyste ho potkal, řekněte mu prosím vás, že ho hledáme. Emilie, Xavier, Patrice, Pamela, Lydia... Že ho všichni hledáme. Řekněte mu, že o něj máme strach... a že mu potřebujeme něco říct, něco důležitého...“

„Tak já si napíšu vaše číslo? Jak že vám to říkají?“

Žena v červeném kabátě nedokáže říct ne. Jmenuje se Emilie, neochotně mu nadiktuje svoje číslo a pak spěchá pryč. Má trošku širší boky a kráčí dost nejistě. Charles se zeptá „kdes k týdle přišel?“ a Laurent se naparuje:

„Ta je z takový partičky. Hledaj Vernona Subutexe, ale kam ten se zdechnul, nemam tušení...“

„A to je co za chlapíka?“

„Zevlák. Je na ulici novej. A neni na to stavěnej. Moc měkkej. Křehkej. Netuším, kam se poděl, ale bylo znát, že na život venku neni vybavenej. Bejvalý feťáci maj s ulicí aspoň nějaký zkušenosti, ale tendle... chudák je takovej moc choulostivej. Dostával se do

jedný rvačky za druhou, až nakonec někdo vošklivě zhasnul nějakýho jeho kámoše a ten už se nezved. No a pak tendle klučina zmizel. Od té doby ho kámoši hledaj...”

„Nevypadala našťavaně.“

„To voni ho asi nehledaj, aby mu dali nakládačku, to ne... je to prostě taková parta bláznů, strašej tu v parku kvůli němu už tři dny...”

„Jak ten kluk vypadá?“

„Francouz, hubenej, pěkný voči, má ránu jak nákej přiteplenej rocker, dlouhý háro... žádněj zázrak, abych řek pravdu, ale neni to špatnej chlap.“

Popis setsakramentsky sedí na toho jeho kluka z vrcholku Bergeyre. Charles zpozorní. Ten chlap byl pěkně nemocnej, starej se bál, že tam na té lavičce zařve. Jestli se schovává, určitě k tomu má svý důvody. Každěj máme svý tajemství a každěj si je řešíme po svým.

„A ty fakt vůbec netušíš, co mu tadle baba chce?“

„Co že seš na něj tak zvědavěj?“

„To neni úplně běžný, aby se po bezdřákoví sháněla takovádle panička...”

„Ženskejm se nedá věřit. Vždycky něco tajej... nejspíš to bude mít co dělat s nějakym mrtvym.“

„S mrtvym?“

„Furt nám cpou, jak jim jde akorát o děti... nechat se zbouchnout, starat se vo mladý a podobný řečičky... a nám nezbyde než jim to věřit. Ale zamysli se. Dyť ty ženský jsou posedlý akorát mrtvejma. Vo to jim jde. Nikdy na ně nezapomínaj. Chtěj se za ně mstít, chtěj je pohřbívat, chtěj si bejt jistý, že vodpočívaj v pokoji, chtěj uctívat jejich památku... ženský na smrt nevěřej. Nedokážou to. To je ten vopravdovej rozdíl mezi nima a náma.“

„No nevim, kdes k týdle debilní teorii přišel, ale originální teda je...“

„Jenom se nad tím zamysli, až budeš večer vyspávat vopici. Uvidíš. Něco na tom je.“

„Ale to furt nevysvětluje, co mu chtěla.“

„To ne. Ale s touhle paničkou si ještě milerád popovídám. Ochotnej jsem od přírody. Takovýhle ženský mam rád, stydlivky, na těch bych si dycky rád pořádně zarajtoval...“

Charles ho nechá chrlit ze sebe ty prasárničky. Vážně ho překvapilo, že se s nimi ta žena v červeném dala do řeči. Charles taky vypadá jako bezdák. Lidi se zdráhají s ním mluvit. Ale když má chuť s někým poklábosit, ví, jak na to. Musí se na ně stejně jako na holuby a krkavce, neustále jim předhazovat drobečky pozornosti. Dělá to jako jedna stařenka, kterou ve čtvrti potkával až do loňského léta. Bydlela v ulici de Belleville a holubi ji vždycky, když ve čtyři odpoledne vycházela z domu, hned poznali. Slétli se do ohromných hejn na nebi i na zemi a následovali ji. Ke kořenům stromů rozsávala hrstičky drobků a zrní. Ptáci se krmit nesmí. Na každého, kdo si nevšiml, co ta paní podniká, ty houfy ptáků snášející se současně na různá místa podél celé třídy Simon-Bolivar působily strašně děsivě. Jednoho dne ji děti přesunuly do nějakého domova pro seniory. Charles se to dozvěděl na baru v podniku naproti bráně do parku. Bydlela ve vlastním bytě. Děti musely vycítit, že se mění ovzduší, že nastane krize, a chtěly byt prodát dřív, než ztratí hodnotu. Na zařvanou! Byla to čiperná dáma a chlastu se nikdy ani nedotkla, její jediný stařecký rozmar spočíval v těch procházkách a krmení holubů... ne že by tím někoho zvlášť srala. Charlesovi přijde k smíchu, že si lidi dělají děti, protože mají za to, že se o ně ve stáří postarají. On už ve svém věku vypožoroval, že si akorát do budoucna živí nedočkavé supy. Staré nemá nikdo rád, ani jejich vlastní děti ne.

V parku je ještě jeden takový. Chlap, co chodí taky shrbený, zjevuje se tu denně a poslouchá něco ze sluchátek. Má dlouhé vlasy a nosí ošoupanou černou bundu. Ten se zase kamarádí s krkavci. Jakmile dorazí, havěť se k němu sletí do kruhu. Krkavci působí oproti holubům zatraceně líp organizovaně. Velký jsou jako slepice, krásně leskle černý a pro lidi, zvyklý mít zvířata za něco, co moc rozumu nepobralo, až děsivě inteligentní. Zdejší krkavci rychle odhadnou, s kým mají tu čest. Nakrmí se i bez toho starýho – přes dno koše rozklovou pytel s odpadky a nabídnou si sami. Jenomže podle všeho vyhledávají společnost. Nepříženou se ve chvíli, kdy přijde se zrním: oni na něj čekají. A když chlapík musí o kus popojít, protože se dostal do merku hlídačů, s havětí to ani nehne: následují ho a navzájem si v krkavštině dávají echo, že se schůzka přesouvá. Starej přestal chodit začátkem jara, Charles nezjistil proč. Nejspíš musel do nemocnice. Na to, aby ho někam šouply děti, ještě přece jenom nemá věk. I když už se třeba svejch prachů nemůžou dočkat, není to jen tak, zbavit se rodiče, co je ještě ve formě, hlavně když má všech pět pohromadě – nezbyde jim než to hoře trpělivě snášet. Charles svoji Véro poprosil, aby se mu koukla na net, co tyhle ptáci žerou. A den co den sem ve stejnou dobu chodil ty mršky krmit. Říkal si, že někdo by se toho ujmout měl. A pochopil, co na tom některý lidi mají – s krkavcema není o nic menší sranda než s kumpánama z hospody. Mají čilý očka a dokážou tě upřímně rozesmát. Charles se každý týden stavuje v Bricolamě v oddělení zoo a akvaristika. Mezi těmahle regálama to smrdí nejvíc z celýho obchodu a poletuje tu spousta mušek, protože tu nechávají otevřený pytle se psím žrádlem – jednoho dne se tam zkrátka vplahočil i se svýma bolavýma zádama a kolenama, co už ho moc neunesou – haksny mu vypovídají službu, s celým chlapem to jde k šípku, taky už má svůj věk, nic zvláštního na tom není. Ale drží se. A s věkem na něj taky přišla tahle posedlost laskavostí.

Charles vyhrál v loterii. Jo. Tenhle seschlej starej vřed. To je mi teda fór. Často sází na dostihy, ale do lotynky výjimečně. Jako každej ňouma, co chodí sázet do PMU, už se párkrát nechal zlákat tučným jackpotem a tu řádku čísel vyplnil. Nejkrásnější na tom nebyla samotná výhra, ale to, že v den slosování seděl večer u televize a nechtělo se mu vstávat a přepínat stanici, v ovladači už totiž neměl baterky. Jen díky téhle souhře okolností věnoval výsledkům pozornost – ani ho nenapadlo, že by se mohl octnout mezi výherci. I když tohle je ve finále gró té hry: může to padnout na kohokoliv. Třeba i na něj. Vždycky sází ta samá čísla, datum narození svojí matky. To se dobře pamatuje. Míčky padaly trubičkami – nikdy nepochopil, jak do tohohle může bejt někdo zažranej, neexistuje nic nudnějšího než slosování loterie. A najednou začaly padat ty jeho čísla, jedno po druhém, s tou hroživou přesností osudu, co si pro tebe jde, pro tebe, a nikoho jinýho. To ho probralo z podřimování. Pomalu se mu svíral hrudník a srdce tlouklo čím dál silněji. Přílišná radost není nic moc příjemnýho. Vmžiku vystřízlivěl. Jeho Véro ležela rozvalená na pohovce a chrněla jak poleno, pusy dokořán a koutky zabarvený od vína. Kdyby se v tu chvíli probudila, vlepil by jí takovýho facáka, jakýho ještě nezažila – všechno radši než přiznat, že se mu zdá, že vyhrál. Protože napřed, jelikož nebyl zvyklý na to, že by ho život mile překvapoval, si samo sebou myslel, že se plete, že za chvíli přijde na to, v čem je háček.

Šmátral v šuplíku i v kapse bundy, až našel svůj los. Byl to hotovej zázrak, lhostejně ho totiž zmuchlal do kuličky. Ještě před deseti minutami by se sesypal i z pitomý cesty na záchod, a najednou byl čilej jako rybička. Mozek mu běžel jak splašenej, krucinál. Nedokázal se v tu chvíli radovat, jak to s ním otřásl. Domlouval si – přestaň si těmahle ožraleckejma krávovinama dělat naděje, ty stará kupo sraček, jenom ses přeslechl, zejtra to uvidíš jasnějc, máš

možná jedno dvě výherní čísla, ale celou řadu? To určitě. Že tě to furt baví, bejt takovej blbec, nechtěl by ses už vzpamatovat? V noci nemohl spát. Lehl si oblečený, pak se došoural do křesla, zkusil vzbudit svoji Véro, otevřel si pivo a u okna ho do sebe naklopil, pak se vrátil zas do postele. Ale k ničemu to nebylo.

Další ráno byl v hospodě už v osm. Ty čísla si pečlivě přepsal, dvakrát je překontroloval, jestli se neplete, lístek zevrubně prozkoumal, ale nepřišel na nic pochybného. Posadil se na bar, na samý konec, zašil se tam v pološeru – stejně tam v tuhle hodinu nebyl nikdo z jeho známých a ten pár Číňanů, co to tady převzal po Ahmedovi, bývalém majiteli, který jednoho letního večera před televizí zdechnul na krvácení do mozku, se s ním určitě bavít nebude: už několikrát ho odsud vykopli, když byl moc nachcanej, a nemají ho zrovna v lásce. Ale je tu štamgast, chodí sem každé ráno.

Charles otevřel noviny a ještě jednou to zkontroloval. Ráno za střízliva mu to připadalo ještě zrudnější než večer předtím. Tohle brutální narušení jeho rytmu ho daleko víc děsilo, než těšilo. Skoro se mu chtělo bědovat, že mu osud nedá chvíli klid. Tak špatně sami sebe známe: byl by přísahal, že svůj život nenávidí a že by dal cokoli, aby ho mohl od základu změnit. Ale teď, když mu tohle spadlo do klína, se ke svým zajetým kolejím upínal, jako by ho někdo chtěl kopancema do zadku vyhnat z vlastního bytu. Dva miliony. Co ty na to, tlustoprde? A takhle přes noc Charles přišel o svou bezstarostnost. Tuhle existenci plnou alkoholových kómat střídajících popíjení a pořvávání na baru na toho nebo toho, co byl zrovna ochotnej ho poslouchat, jak má všechno u zadku a ať ho nikdo s ničím neprudí, táhnul víc jak šedesát let. S touhle pohodou je teď konec.

Přitom už má za sebou několik životů. Zažil, jak jeho matka dřela držkou o zem, aby měli doma co jíst, zažil, jak otec ze dne

na den zmizel a nikdy se nepokusil znovu spojit ani se svou právoplatnou manželkou, ani s potomky, v šedesátém, když byl v učení, vypukly v Belgii stávky, byl přeborníkem v pétanquu a kamionákem, kancelářskou krysou a hráčem taroků, lepičem plakátů a paroháčem, rváčem a omítkářem. Jeho velkou životní vášní byl chlast, hospody a nonstopy. Je šťastný opilec. Chlast ho nikdy nezklamal ani nenechal ve štychu. Různým krávám kupoval kytky a k milým dívkám se choval jako blbec, měl desítky milenek, jednu praštěnější než druhou. Největší děvka byla jedna buržoustka s přídomkem, její rodina ještě vlastnila ruinu nějakého zámku a ona se ráda ztrapňovala po barech. Nechala si od něj naštekát do boudy. On řekl nechci bejt táta, bylo to v osmdesátkách, ona na to já to zvládnou sama, a jestli se ti to nelíbí, měl sis nechat udělat vasektomii, debile. Měla vlastně pravdu. Kluka za vlastního neuznal. Nikdy se ho nesnažil poznat. Jeho Véro taky otěhotněla. Jenže když tý řekl, že nechce bejt táta, nechala si to vzít. Držkovala, zlobila se na něj, ale nechala si to vzít. A šla tam úplně sama, ani nechtěla, aby ji doprovodil nebo jí přispěl jediný frank. Je to drsňačka. Zareagovala jako pravá proletářka. Nic lidi nestmelí tak jako zkoušky osudu, dělnasové jsou naučený držet při sobě. Jeho Véro je stará škola, potomek učitelky a rolníka, ta svýho chlapa nezradí. Dobře viděl, co ji to stojí, vzdát se mladejch. I s ním to svým způsobem něco dělalo. Ale museli se podívat pravdě do očí, s takovýma dvěma ožralama by chudák škrvrně marně vrískalo třeba celou noc, nikoho by nevzbudilo. A když se vezme, co mají oba za držku, jak by to malý asi vypadalo? Nechala si to vzít. Ne jako ta kráva s přídomkem. Kdyby se k uším týhle rádoby baronky doneslo, co Charlese potkalo za šťastnou náhodu, okamžitě by naklusala s testem otcovství. A mužský nikdo ke slovu nepustí, to jsou otcové z moci úřední. Dožadovala by se svýho podílu

a dělala by mu ze života peklo. Jeho Véro by z toho lezla po zdi a řvala na něj a on by se jí ani nedivil.

Neměl ostatně v plánu to říct ani jí. Ne hned. Radši si to pořádně promyslí, než s tím vyrukuje. Vrátil se do ulice des Pyrénées a zašel na poštu, aby si řekl o telefonní seznam. Chtěl najít číslo na Francouzské loterie, ale umaštěná, uštěpačná mladá černoška za přepážkou se mu vysmála do ksichtu. Na poštách už nemají telefon ani seznam. Zvysoka na ni spustil, „to je přece vrchol, že si člověk na pobočce pošty, telegrafů a telefonů nemůže zatelefonovat“ a ona ho s úsměvem odbyla, „ale prosím Vás, na to jste moc mladej, abyste na poště hledal telefon!“ Nakonec nebude tak vygumovaná, jak vypadá. To ho odzbrojilo, povzdechl si a bez humbuku odešel. Došel na náměstí Gambetta, ale v té pivnici, kde měli, co si pamatuje, v podzemí telefonní budku, probíhala rekonstrukce. Oni si nedají říct. Všechno funguje, jak má, všichni s tím jsou spokojení, navrhovaný je to rozumně a natrvalo – a oni to, co všem vyhovuje, musej zdemolovat a místo toho přijít s nesmysly, kterejm nikdo ani zbla nerozumí. Nejnovějším vrtochem je otevírat bary, kde si ožralové připadají jako nevitani hosti. Tvoje cílová skupina a ty ji vyháníš ven. Pak si všichni stěžují, že musej zavřít. Ale bar neudržíš třema turistama, co se nimraj v jednom toastu se šunkou. Aby ses udržel, potřebuješ štamgasty, chlapy, co jsou ochotný prodat barák, aby se napili. Když prodáváš alkohol, potřebuješ zažraný zákazníky, ne milovníky jahodového kiru.

Charles si tedy koupil telefonní kartu. Do prdele, jestli se ukáže, že si jenom namlouval nesmysly a nic nevyhrál, tak zrovna vyhodil deset euro za nějakou kartu, kterou už v životě nepoužije. Telefonování se vyhýbá. Už moc dobře neslyší, takže nerozumí, co mu kdo povídá. Vždycky ho to akorát nakrkne a místo odpovědi do telefonu něco nazdařbůh křičí. Vydal se hledat veřejnou